

Tárgytematika / Course Description

A jogrendszer fogalma és tagozódásának jog- és államelméleti alapjai

N_DO02

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Szigeti Péter

Félév / Semester: 2021/22/2

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 20/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Egyfelől a kutatás és a kutathatóság szintjén megismertetni a jogrendszer tagozódás (jogágak – jogterületek és funkcionális kapcsolataik) összetett problémakörét a doktorandusz hallgatókkal. Másfelől az MK jogrendszerének 1989-től kezdődő nagy átalakulását a bemutatott elméleti paradigmákon keresztül vizsgálja a stúdium. Így alapvető jogintézményeink jellemzését is adja.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. Elmélettörténeti felvezetés folytonossága (Hamza) és a társadalomtörténeti probléma (polgári társadalom és politikai állam elkülönülése) ellentéte
2. A jogrendszerfogalom alapjai és strukturálódásának megközelítései
Jogrendszer fogalmak és elméleti magyarázatuk kifejtése (M. Weber; funkcionalista; jogpozitivista; Eörsi, Peschka, Szigeti)
Átfedések és funkcionális különbség a jogrend felfogásaival (Kelsen-Merkl joglépcső elmélete; R. Pound; angolszász analitikusok; Szigeti) A jogrend célja és gyakorlati jelentősége
3. A jogrendszer tagozódása: közjog – magánjog dichotómia, jogágak és jogterületek elkülönülésének fogalmi kritériumai és jelentőségük
4. Az MK jogrendszere: hagyományos jogterületek – változások és újítás 1989-2007
5. A szuverenitás és a nemzeti jogrendszer érvényességi alapja a globalizáció körülményei között és az európai integráción belül
A nemzeti jogrendszer külső kapcsolódásai: EU jog és Nemzetközi jog – dichotóm vagy trichotóm érvényességi alapok?

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Beszámoló (3 fokozatú)

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Szigeti Péter: A Magyar Köztársaság jogrendszerének állapota. Komplex jog- és alkotmányelméleti, jogszociológiai és szakjogi elemzés
Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008. 325 oldal

Szigeti Péter – Takács Péter: A jogállamiság jogelmélete

Napvilág Kiadó, Budapest, második bővített és javított kiadás, 2004. 5. fejezete (Jogrend, törvényesség, alkotmányosság)

A magyar jogrendszer átalakulása 1985/1990 – 2005 I. és II. kötet, (szerk.: Jakab András és Takács Péter), Gondolat – ELTE ÁJK, Budapest

Pound, Roscoe 1981 Társadalomirányítás a jog útján in: Jog és filozófia Akadémia, (szerk.: Varga Csaba)

Eörsi Gyula 1977 Jog – Gazdaság – jogrendszer-tagozódás) Akadémia, Budapest

Weber, Max 1995 Gazdaság és társadalom A megértő szociológia alapvonalai 2/2. A gazdaság, a társadalmi rend és a társadalmi hatalom formái (Jogszociológia) KJK, Budapest, 1.§ és 2.§-a, (ford.: Erdélyi Ágnes).

Ajánlott irodalom:

1. Hamza: A modern jogrendszerek tagozódása és a római jogi tradíció

www.mta.hu/fileadmin/szekfoglalok/000875.pdf

2. Peschka Vilmos 1988 A jog sajátossága Akadémiai Kiadó, Budapest

3. Mac Cormick, Neil 2004 A legalizmus etikája in: A Hart utáni jogelmélet alapproblémái (szerk.: Bódig Mátyás, Győrfi Tamás, Szabó Miklós) Miskolc, Doktori Tankönyvek (ford.: Vinnai Edina).

4. Takács Péter (szerk.) 2003 ÁLLAMTAN Írások a XX. századi általános államtudomány köréből Szent István Társulat, Budapest, 962 oldal

5. Jakab A. - Gajdusчек Gy. szerk. (2016): A magyar jogrendszer állapota. MTATKJTI